

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistola[m] B. Pauli ad Galatas V. & VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICA XV. POST DOMINICAM S.
Trinitatis, Epistola B. Pauli Apostoli ad Gal. V. & VI.

In spiritu uiuamus, spiritu & ambulemus. Non efficiamur inanis glorie cupidi, inuicem prouocantes, inuicem inuidentes. Fratres, & si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, ne & tu tenteris. Alter alterius onera portate: & sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, & sic in semetipso tantum gloriam habebit, & non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit, Communicet autem is, qui catechizatur uerbo, ei qui se catechizat, in omnibus bonis. Nolite errare: Deus non irridetur. Quae enim seminauerit homo, haec & metet. Quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem. Qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet & uitam aeternam. Bonum autem facientes, non deficiamus. Tempore enim suo metemus, non deficientes. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fides.

Galat. 5. 6.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Superiori Dominica lectio epistolae eo loco fiebat, quo Dominicae Galat. 5. incipit lectio praesentis. Ante enim hanc lectionem uerba haec leguntur: Qui autem sunt Christi, carnem uam cum uicis & concupiscentiis suis crucifigant. Itaque hi qui Christi sunt, sic agunt. Nos igitur quia Christi sumus, carne crucifigamur, spiritu ambulemus. Per Christum enim ut spiritu uiuamus, hoc est, ut Spiritus sancti ductu, rationisq; iudicio regamur, ad hoc uicendi genus perducti sumus. Non igitur efficiamur inanis glorie cupidi. Hoc enim Christus quoque prohibet, dicens: Videte ne iustitiam uestram Math. 6. faciatis coram hominibus, ut uideamini ab eis. Itaque non efficiamur inanis glorie cupidi, ad mutuam nos iram prouocantes, aut mutuo inuidentes. Deinde praelatos alloquitur dicens: Fratres si uestrorum subditorum quispiam lapsus fuerit in aliquo delicto (uocatur autem delictum hic ex infirmitate, aut lapsus, aut preoccupatio) vos qui spirituales estis, hoc est, qui secundum spiritum uirtutis, hunc non despiciatis, imo ne exasperetis quidem: ut ipse qui non ex malitia, nec ex consuetudine, sed ex infirmitate, ignorantia, subreptione, seu incircumspectione ac imprudentia peccauerit, sed infirmitate & mansuetudinis, non in spiritu furoris, sed in spiritu lenitatis & mansuetudinis, ut tu qui praelatus es, consideres quoque te ipsum, tuam infirmitatem attendens, interrogansq; te ipsum, si eadem tentatione fuisses circumuallatus, quid fecisses, aut quid facere posses tentatus nihilominus metuens tibi ipsi, si alienae durus fueris infirmitati, ne & tu tenteris. Vult itaque Paulus ex sua infirmitate quatenusquam intelligere, quomodo alijs miserari debeat & compati. Sic enim Ecclesiasticus quoque monet: Memor esto Eccl. 31. iudicij

HHHH + iudicij

Iacob. 4.

iudicij mei: sic enim erit & tuam. Mihi heri, & tibi hodie. Alter alterius onera portate, hoc est, sufferte vos inuicem, & vobis succurrite. Orate pro inuicem vt saluemini: & sic adimplebitis fraternam charitatem, quæ est lex Christi, dicentis: Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Nam si quis existimat se aliquid esse, efferens se supra cæteros, quos contemnit tanquam infirmiores moribus aut virtutibus, cum tamen à seipso, & in se, & in eo, de quo gloriatur, nihil sit, ipse seipsum à veritate seducit, credens id quod non potest esse. Hoc attendit qui dicebat: Et substantia mea tanquam nihilum ante te est.

Psalm. 18.

Electi quid in se attendant.

Electi enim Dei non attendunt bona, quæ habent, aut quæ perceperunt, sed quæ necdum percipere valuerunt, quibusque adhuc carent, vt inde humiliantur, quomodo de receptis donis arrogantes superbiunt. Non igitur peccatum alienum quis examinet, sed opus suum probet vnusquisque discutens. Quod si bonum aut perfectum inuenerit, tunc gloriam habebit in seipso tantum, hoc est, in conscientia sua, & non in ore alieno. Gloriam in seipso intus habere, nec pendere aliena ex laude, est cum prudentibus virginibus in vasculo suo oleum seruare. Sed quam gloriam iustus habet in seipso intus, nisi eam de qua Psalmista dicit: *Gloria mea & exaltans caput meum!*

Matth. 23.

Psalm. 1.
Gloria iustorum quæ fit.
1. Cor. 1.

Et de qua Paulus: *Qui gloriatur, in Domino gloriatur?* Eam igitur ob rem suam debet vnusquisque opus, non alienum examinare, quia vnusquisque onus operum suorum, vitiatorumque portabit congeriem, futuro iudicio discutendam. Quo onere tunc se plus minusve inueniet grauatum. Pergit inde Paulus ad aliam instructionem, dicens: Cæterum is, qui catechizatur, id est, instruitur, verbo salutaris doctrinæ & sacræ scripturæ eloquio, communicet, hoc est, communia faciat bona sua quæ habet, cibum, potum, amicum, & si qua sunt alia tam spiritualia, quam corporalia, impariensi ei qui se catechizat, hoc est instructori ac magistro suo. Dignus enim est operarius sua mercede. Et qui seruit altari, iustum est vt viuat de altari. Nolite errare, nolite putare, vt si coram hominibus auare excusaueritis vos, quod parum largiri possitis, parumque habeatis, coram Deo pariter quoque vos esse (qui nouit omnia) excusatos. Deus non irridetur, Deus non fallitur. Quæ enim seminauerit homo, id est opera quæ hic in vita egerit, hæc metet quoque in iudicio, id est, horum suscipiet retributionem ac messem. Comparat enim opus semini, operationem seminationi, & messem diuinæ retributioni.

Lucæ 9.

1. Cor. 9.

Hæretici qui negant operum bonorum retributionem libero hominis arbitrio (quod tamen arbitrium non idcirco dicitur liberum, quod sine diuino adiutorio aliquid possit, sed quod libertatem habeat diuino instinctui assentiendi aut respuendi illum, nulloque modo ad horum alterum cogatur) quid hic dicent, dicente Paulo: Quæcunque seminauerit homo, hæc & metet, cum sit clarissimum ex superioribus quoque illum de operibus loqui? Quoniam qui seminarit in carne sua carnales concupiscentias sequens, desiderijsque carnalibus satisfaciens ac seruans, de carne quoque metet corruptionem, videlicet vt in presentibus huius vitij corruptionibus futurisque tormentis, totus conteratur. Qui autem seminauerit in spiritu, carnis desideria & sensualitatem domans, de spiritu metet vitam æternam.

Arbitrium hominis cui dicitur liberum.

Ad Romanos non dissimilia scribens: Si, inquit, secundum carnem vixeritis, morietis. Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis. Sequitur hic: Bonum

Roman. 8.

T. VI
21

num autem facientes, & in spiritu seminantes ab hoc benefaciendi tam studio, quam feruore, neque tædio, neque labore victi deficiamus. Tempore enim suo, quo cunctis disposuit operibus reddere mercedem Deus, meremur gloriam æternam assecuturi plenam, indeficientem, perpetuam. Quocirca dum tempus habemus, quamdiu viuimus, quamdiu luce uti possumus diuinae gratiæ (ut Christus quoque monet, dicens: *Ambulate, dum lucem habetis, ne tenebræ vos comprehendant*) bonum operemur ad omnes, beneficia charitatis & misericordiæ illis impendentes. Nescimus enim quamdiu hoc tempus bene operandi nobis à Deo concedendum sit. Maxime autem operemur bonum ad domesticos fidei, hoc est, ad iustos, & ad eos, qui eadem nobis fidei religione sunt coniuncti.

EXEGESIS EVANGELII DOMINICAE XV.

post Dominicam S. Trinitatis, *Matthæi VI.*

CUM duobus aliquando tribusve sit dominis seruiendum, non mirum videri debet, quod Dominus duobus seruituri in præsentis Dominicæ Euangelio dicat impossibile. Loquitur enim de dominis, quibus si mul vnoque seruiendum est tempore, & qui contraria imperant. Huiusmodi non potest simul seruire, quandoquidem voluntas eorum vniformis non est: quare necesse fuerit, aut vni, aut alteri displicere. Quod cum ita sit, & in hominis arbitrio sit constitutum, cui velit, seruire, mirum cerè debet videri, quare eam seruitutem quis eligat, quæ durior, vilior, ignominiosiorq; habetur, relicta digniore, nobiliore magisq; fructuosa. Si enim Christi seruitus ad diaboli seruitutem conferatur (Quæ autem erit comparatio Christi ad Belial) quis dubitet Christi seruitutem præferendam? Si inter spiritum & carnem comparatio fiat, si inter Deum & mundum, quis Deo & spiritui non magis iudicet seruiendum, quam carni aut mundo? Hæc quamuis non ignoremus, videte tamen quæ sit cæcitas nostra, quod aliud iudicamus bonum, & aliud facimus eligimusq; que, quod iudicamus malum. Sed fallit nos quoniam vtrumque libenter obtineremus. Cui sententiæ stultæq; opinioni Dominus hic aduersatur, dicens:

Nemo potest duobus dominis seruire. Aut enim vnum odio habebit, & alterum diliget, aut vnum sustinebit, & alterum contemnet.

Ante hæc verba docuerat Dominus Iesus thesaurizandum nobis de cælo, non super terram, vbi fures & tineas, aliæq; huiusmodi formidare habemus, ne vel inuitis nobis nostra aut demoliantur, aut prorsus auferant. Ne autem cupiditate seducti putemus & illa & ista nos posse querere, præmonet nos vtraque simul non posse querere, puta cælestia & temporalia. Contraria enim vtrouique & dissimilia sunt studia, quæ vtrisque conquirendis sunt impendenda. Ire ad forum, & interim ire ad templum, vno simul tempore haud potes, nec negotiationis agere exercitia, & interim orationi seu deuotioni spiritus vacare licet. Alterum enim impedit excluditq; alterum, vt simul fieri vtrumq; minimè possit. Possent tamen duæ res fieri, quorum diuersa licet sunt studia ac exercitia, non sunt tamen contraria, idque non